

SŁOWO WSTĘPNE OD REDAKTORA

Seminarium historii sztuki na Wydziale Nauk Humanistycznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego powstało po wojnie na nowo w r. 1945 pod kierunkiem prof. dra Mariana Morełowskiego. Od początku roku akademickiego 1949/1950 kierownikiem katedry jest podpisany.

Wykonane w latach 1950-1956 pod moim kierunkiem prace magisterskie z zakresu historii sztuki w olbrzymiej większości (91 na 96) mają charakter monografii, z czego 55 poświęcono obiektom architektonicznym, 20 dziełom malarstwa, 8 rzeźby, 4 przemysłu artystycznego i 4 o tematyce mieszanej (1 architektura i malarstwo, 3 przemysł artystyczny i malarstwo). Zaledwie 5 prac ma charakter prac syntetycznych lub teoretycznych. Z 96 prac, 63, tzn. 2/3 związane są z ziemią lubelską. Wybór tematów prac magisterskich nie był na seminarium uzależniony od jakiegoś jednolitego planu. Niemniej powstało kilka grup (zespołów) tematów, uwarunkowanych bądź wspólnością zagadnień, bądź topograficznie, bądź wreszcie tym, że powstały na marginesie badań naukowych kierownika seminarium. Do pierwszych należą takie grupy (zespoły) jak grupa kościołów renesansowych, grupa kościołów z epoki rokoka powstałych w kręgu wpływów baroku austriackiego (Sieciechów, Baranów, Puchaczów), kościoły drewniane, ołtarzowa rzeźba figuralna z epoki rokoka, ołtarze późnorenesansowe, obrazy XVII w., wchodzące w krąg zagadnienia „aktualizmu i aktualizacji” treści, cykle fresków (ze szczególnym uwzględnieniem XVIII w. i terenów lubelszczyzny). Zespoły prac oparte na wspólnocie topograficznej: kamienice w Zamościu, Leżajsku (rzeźba ołtarzowa, freski, organy, stalle w kościele o. o. bernardynów oraz freski w kościele parafialnym w Rynku); wreszcie kilka prac powstało na marginesie pracy podpisanego pt.

Korespondencja artystyczna Elżbiety Sieniańskiej (pałac Czartoryskich w Lublinie, kościół i klasztor pobernardyński w Sienawie, kościół ss. karmelitanek bosych w Lublinie).

Zeszyt „Roczników Humanistycznych”, który otwiera to słowo wstępne, poświęcamy zasadniczo pracom magisterskim wykonanym w ramach seminarium. Z powodu odejścia prof. Morelowskiego na katedrę historii sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego i powstałych na skutek tego trudności w redagowaniu streszczeń prac wykonanych pod jego kierunkiem, treść zeszytu niniejszego ograniczona została do prac wykonanych pod kierunkiem podpisanego i to tylko tych, które zostały przyjęte do końca 1956 r. Z 96 prac wykonanych w latach 1950–1956 umieszczono streszczenia względnie fragmenty tylko tych, które wnoszą lub co najmniej w chwili ukończenia ich wносиły do nauki nowe wartości w postaci surowego materiału (wypisy archiwalne, opisy mało znanych obiektów itp.), względnie nowych koncepcji. Na skutek przyczyn podanych wyżej wybór prac zamieszczonych w tym zeszycie jest poniekąd przypadkowy. Część prac nie weszła do zeszytu w ogóle, gdyż autorzy ich mają pewne możliwości opublikowania ich *in extenso*.

Do prac magisterskich należałoby może dołączyć kilka czy kilkanaście prac seminaryjnych. Ze względu jednak na trudności techniczne, związane z chwilowym ograniczeniem działalności zakładu oraz z koniecznością porozumienia się z autorami prac, co wymagałoby czasu, okazało się to możliwym w stosunku do jednej pracy, którą umieszczamy na końcu. Natomiast na wstępie zamieściłem rozprawę własną, omawiającą rozbudowę zamku królewskiego w Warszawie w latach 1569 — 1572.

Prof. Dr Piotr Bohdziewicz